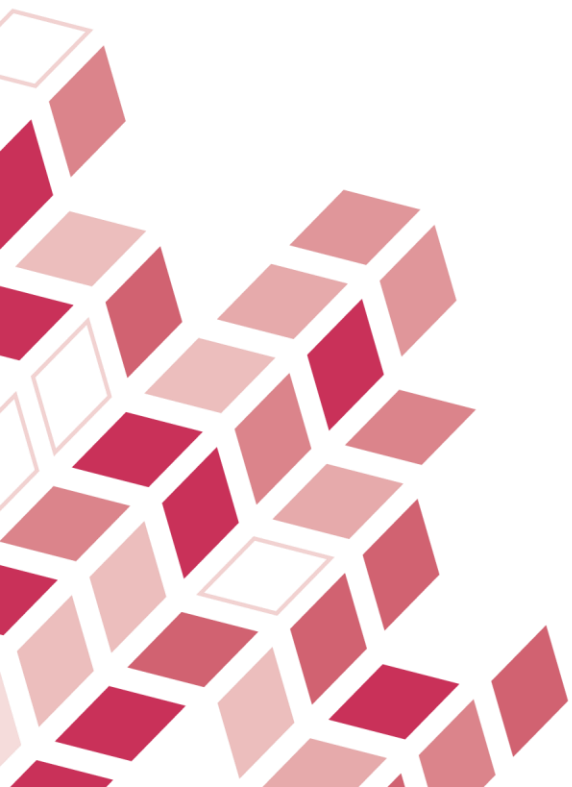

NOKUTs tilsynsrapporter

Billedkunst

Station Nordica Kunstskeole

Juni 2013

Utdanningssted:	Station Nordica Kunstscole, Arendal
Utdanningstilbud:	Billedkunst
Dato for vedtak:	28. juni 2013
Utdanningslengde:	To år på heltid
Sakkyndige:	Liv Klakegg Dahlin og Siri Kvitvik
Saksnummer:	12/178

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er tilstede for videre behandling jevnfør NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning», kapittel 4. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot 17 likeverdige faglige kriterier nedfelt i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Liv Klakegg Dahlin, høskolelektor ved Høgskolen i Oslo og Akershus
- Siri Kvitvik, rektor, Nordland kunst- og filmfagskole

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes et utkast til tilsynsrapport (kapittel 3 denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbyder kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. NOKUT eller de sakkyndige vurderer tilbakemeldingene fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak.

I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. NOKUT har konkludert med at søknaden ikke tilfredsstillende alle kriterier for godkjenning av fagskoleutdanning. Det er mulig å søke NOKUT på nytt, men da forventes det at søker har forbedret utdanningskvaliteten i henhold til vurderingene gitt i denne rapporten (Må-punktene).

Oslo, 28. juni 2013

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Informasjon om søkeren	1
1.1	Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet	1
2	Innledende vurdering	1
2.1	Rammebetingelser – krav til søknaden.....	1
2.2	Reglement.....	1
3	Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet	2
3.1	Oppsummering	3
3.2	Læringsmål og kvalifikasjoner	3
3.3	Faglig innhold.....	9
3.4	Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer.....	14
3.5	Eksamen og vitnemål.....	19
3.6	Infrastruktur	22
3.7	Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige	25
4	Tilsvarsrunde	26
4.1	Søkerens tilbakemelding.....	27
4.2	NOKUTs tilleggsvurdering	28
4.3	Endelig konklusjon fra NOKUT.....	29
5	Vedtak	29
6	Dokumentasjon	29
	Vedlegg 1:.....	30
	Vedlegg 2:.....	31

1 Informasjon om søkeren

1.1 Informasjon om tilbyder og utdanningstilbudet

Station Nordica Kunstscole DA søkte NOKUT 15. februar 2012 om godkjenning av fagskoleutdanningen *fagskoleutdanning i billedkunst og skulptur*. Tilbudets navn ble senere endret til *billedkunst*. Se punkt 4.1. Utdanningstilbudet er et toårig tilbud som gis på deltid over fire år. Undervisningen vil gis ved Station Nordica Kunstscole i Arendal, og det er søkt godkjenning for inntil 40 studenter.

Søker har ingen godkjente fagskoletilbud, men fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 30. november 2011, jf. NOKUTs sak 11/435-2.

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmesider, www.stationnordica.com. Tilbyder gir informasjon om utdanningstilbudet som de har søkt godkjenning for på hjemmesidene. Den er i samsvar med søknadens innhold og godkjenningsstatus i NOKUT. Hjemmesidene inneholder ikke informasjon som kan føre til misforståelse om bruk av fagskolebegrepet.

2 Innledende vurdering

2.1 Rammebetingelser – krav til søknaden

- Søker må beskrive og dokumentere kvaliteten på utdanningstilbudet i henhold til NOKUTs mal for elektronisk søknad.
- Det må fremgå av søknaden at utdanningstilbudet er innenfor rammen av minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning.
- Søknaden skal sannsynliggjøre at utdanningstilbudet bygger på fullført videregående opplæring og at utdanningstilbudet er yrkesrettet.
- For tilbydere som ikke helt ut er eid av staten, fylkeskommune eller kommune må søker / tilbyder være registrert i Enhetsregisteret.

Vurdering og konklusjon

NOKUT har vurdert søknaden ut fra nevnte forutsetninger. Rammebetingelsene er til stede for at søknaden skal kunne behandles av NOKUT.

2.2 Reglement

Det skal foreligge reglement slik at vedtak som tilbyder fatter angående studenter, følger reglene i forvaltningsloven. Det må klart komme frem i reglementet hvem som fatter vedtak (i første instans) og hvordan en klage behandles. Reglementene skal også være slik utformet at de sikrer lik og upartisk behandling, og at studentene forstår om de er rett behandlet eller ikke.

Følgende forhold må være dekket:

- hvordan og hvem som gjennomfører opptak av studenter (opptaksreglement). Opptakskrav, eventuelle tidsfrister og regler for rangering av de kvalifiserte søkerne må fremgå.
- hvordan vurdering av realkompetanse for opptak gjennomføres, herunder hvem som fatter vedtak.
- hvordan prøving og vurdering foretas, og gjennomføres, og hvordan resultatet av prøving og vurdering dokumenteres (eksamensreglement).
- hvordan klager fra studenter på sensur/vurdering (kan være i eksamensreglementet) og andre vedtak behandles, herunder frister som tilfredsstillende forvaltningslovens krav.

Andre forhold som må reguleres dersom tilbyder ønsker å iverksette slike tiltak:

- tydelige bestemmelser for eventuelle disiplinære sanksjoner, herunder vilkår for og krav til begrunnelse for bortvisning, eller andre disiplinærsanksjoner
- prosedyre for behandling av klage på eventuelle vedtak om disiplinære sanksjoner, hvilken støtte/hjelp en student har rett til under slike klagesaker, for eksempel å ha med seg en studenttillitsvalgt, må fremgå.
- muligheten til å gi fritak for deler av utdanningstilbudet, etter søknad fra en student på grunnlag av dokumentert oppnådd likeverdig utdanning
- fritak gis på grunnlag av realkompetanse, der både prosedyre og krav til dokumentasjon må beskrives.
- for alle enkeltvedtak gjelder at klagemuligheten må fremgå.

Presentasjon og vurdering

Station Nordica fikk i brev av 22. oktober 2012 en vurdering av tilbyders reglement. To av de forholdene som ble påpekt var ikke å anse som tilfredsstillende. Tilbyder leverte inn nytt reglement 13. februar, godkjent av styret samme dag (se punkt 4.1). Denne vurderingen er basert på det siste reglementet.

Tilbyder fikk i brevet av 22. oktober tilbakemelding om at de måtte endre bestemmelsen om at klagenemnden skal vurdere klage på eksamenskarakter, og alltid oppnevne ny sensor/nye sensorer ved klage på eksamenskarakter. Dette er endret i reglementet.

Konklusjon

Reglementet er funnet tilfredsstillende.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet

Kriteriene i dette kapitlet, 1-18, er likeverdige. Det vil si at de sakkyndige må finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriteriene står skrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7. Kriterium 5, om nasjonale krav, er irrelevant og derfor ikke vurdert.

3.1 Oppsummering

Tilbyders søknad vitner i hovedsak om høy faglig kompetanse og integritet. Studiet har en utpreget klassisk kunstprofil og er systematisk lagt opp med fem fag. Studentene gjennomgår en rekke klassiske kunsthøgskolefag og emner på deltid over fire år. De fem fagene er tegning og illustrasjon, skulptur, maleri, forberedelse til arbeidslivet og hovedoppgave/avsluttende prosjekt.

For å få godkjent utdanningen som fagskoleutdanning i billedkunst på deltid over 4 år må tilbyder endre følgende:

- navnet på utdanningen
- læringsmålene for de fem fagene i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring
- utforme læringsutbyttebeskrivelse for fag *F5 hovedoppgave* dersom fag *F5* ikke slås sammen med fag *F4* som anbefalt
- begrepet vekttall må erstattes med begrepet fagskolepoeng
- definere omfanget av utdanningen slik at det tydelig framgår hvor mange timer pr uke det skal være obligatorisk undervisning/veiledning
- sikre at lærerne har formell pedagogisk utdanning tilsvarende minst 15 studiepoeng
- eksamensreglementet og eksamensordningen

I studieplanen bør begrepet modul erstattes med emne, mens det tilbyder i studieplanen kaller emne bør bli innhold i modulene. I fag *F1 tegning og illustrasjon* bør det beskrives hvilke grafiske teknikker det skal undervises i. I fag *F2 skulptur* bør det vurderes om antall tekniske teknikker skal reduseres for å kunne gå i dybden og ha relevant og godt undervisningsutstyr. Fag *F4 forberedelse til arbeidslivet* bør reformuleres slik at det kunstfaglige innholdet tydelig beskrives. Eksamen bør gjennomføres ved avslutning av hvert fag, med intern og ekstern sensor, og vitnemålet bør utelukkende inneholde eksamenskarakterer.

Rektor/hovedlærer har en meget sentral rolle i kunstutdanningen, og tilbyder bør knytte til seg flere lærere og sensorer som kan komplettere undervisningstilbudet med annen faglig kompetanse og vurderinger. Tilbyder bør være oppmerksom på at skolen er svært liten, og at det lett kan oppstå habilitetsproblematikk. Det er derfor viktig å ha bred kontakt med fagfeltet.

3.2 Læringsmål og kvalifikasjoner

3.2.1 Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Presentasjon

Station Nordica Kunsthøgskole har søkt om å få godkjent navnet *fagskoleutdanning i billedkunst og skulptur* for sitt toårige utdanningstilbud.

Tilbyder beskriver de sentrale områdene i utdanningstilbudet. De består av de tre fagene *tegning/illustrasjon, skulptur og kunstmaleri*. I tillegg består tilbudet av et fag i *prosjektledelse og*

nettverksbygging. Dette faget beskrives i søknaden som en del av utdanningen som ikke er av en slik dimensjon at den trengs å gjenspeiles i navnet. Tilslutt er det et siste fag som heter *hovedoppgave/eksamen*.

Vurdering

NOKUT tillater ikke navn som inneholder begrepet «fagskoleutdanning» eller utdanningslengde. Et av disse elementene er beskrivelser av utdanningen. Vi mener derfor at navnet må endres og begrepet «fagskoleutdanning» må tas ut av navnet.

Navnet på utdanningen beskriver til en viss grad innholdet i utdanningstilbudet. Billedkunst brukes i dag i fagfeltet på en slik måte at det omfatter ulike kunstformer som tegning, illustrasjon, maleri, installasjon og skulptur. Vi mener derfor at utdanningstilbudet ikke trenger å bruke de to begrepene billedkunst og skulptur i navnet på utdanningen. Tilbyder bør vurdere om begrepet billedkunst også dekker skulpturbegrepet, slik at navnet på utdanningen kan endres, enten til *billedkunst* eller *billedkunst innen tegning, skulptur og maleri*.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må endre navnet på utdanningstilbudet og begrepet «fagskoleutdanning» må tas ut.

Tilbyder bør endre navn på utdanningstilbudet til *billedkunst* eller liknende navn som gjenspeiler utdanningstilbudets innhold.

3.2.2 Læringsmål (kriterium 2)

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring.»

Presentasjon

Tilbyder beskriver det overordnede læringsutbyttet og at studiet skal bidra til at studentene oppnår fagskolenivå med relevans for arbeidslivet. Dette er basert på innsikt i det teoretiske grunnlaget (kunnskap og generell kompetanse) og beherskelse av ferdigheter. I tillegg skal studentene utdannes til selvstendige kunstnere og etter endt utdanning kunne praktisere som kunstnere i ulike settinger.

I studieplanen er læringsmålene strukturert etter de ulike fagene og på ulikt nivå. Det er i hver av de fem studieplanene for fagene satt opp et hovedmål/formål. I tillegg beskrives innholdet i faget gjennom en innledning fremst i hver studieplan for de fem fagene. Videre er det satt opp mål for modulene, samt spesifiserte emnemål for de fire første fagene. Dette gjelder ikke for siste fag som er *F5 hovedoppgave/ eksamen*.

Hovedmål/fagmål i studieplanen:

Først i beskrivelsen for de ulike emnene står hovedmålet/fagmålet for faget.

Fag 1: Tegning og illustrasjon

«Hovedmål/fagmål: Studenten skal etter endt opplæring i tegning og illustrasjon ha kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som trengs for en ung kunstner innen tegning og illustrasjon, samt å kunne fortsette studiene i skulptur, kunstmaleri og forberedelse til arbeidslivet.»

Fag 2: Skulptur

«Hovedmål/fagmål: Studenten skal etter endt opplæring i skulptur ha kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som trengs for en ung kunstner innen skulpturfaget, samt å kunne fortsette studiene i billedkunst og forberedelse til arbeidslivet.»

Fag 3: Kunstmaleri

«Hovedmål/fagmål: Studenten skal etter endt opplæring i kunstmaleri ha kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som trengs for en ung kunstner innen kunstmaleri, samt å kunne fortsette studiene med forberedelse til arbeidslivet.»

Fag 4: Forberedelse til arbeidslivet

«Hovedmål/fagmål: Studenten skal etter endt opplæring i forberedelse til arbeidslivet være klar til å gå ut i arbeid med kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som letter overgangen fra studiene til yrkesliv.»

Fag 5: Hovedoppgave/eksamen

«Hovedmål/fagmål: Demonstrere og bevise kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som selvstendig kunstner med etablert nettverk i arbeidslivet.»

Mål for modulene:

I de fire første fagene følger beskrivelser av mål for modulene hvor det vises til at modulmålene framkommer som et vektet gjennomsnitt av emnemålene, som har forskjellig vanskelighetsgrad og derav behov for varierende antall timer for å nå lærings- og kompetansenivåene.

Emnemål:

I de fire første fagene følger spesifiserte emnemål beskrevet gjennom læringsutbyttebeskrivelser for fagene inndelt i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Læringsutbyttebeskrivelsene er spesifikke og varierer fra mellom 22 og 34 læringsmål per fag.

Læringsmålene som står under «Kunnskap» er i de fire første fagene delt inn i to, hvor studentens «Kunnskap» f.eks. beskrives som:

«Studenten har oppnådd:

- Med egne ord å gjøre rede for hvorfor bevisst bruk av synet er en betingelse for å tegne ting realistiske,...» (Studieplan for fag 1. Emnemål s. 6)

«Studenten kan:

- Med egne ord forklare hvorfor det er nødvendig å ha kunnskaper om anatomi for å kunne visualisere menneskekroppen korrekt,...» (Studieplan for fag 1. Emnemål s. 6)

Læringsmålene som står beskrevet under «Ferdigheter» gjenspeiler det faglige innholdet i de ulike fagene som f.eks.

«Studenten kan

- ved hjelp av tillærte teknikker og teori lage realistiske og abstrakte skulpturer (Studieplan for fag 2. Emnemål s.10)
- demonstrere romforståelse ved hjelp av skisser» (Studieplan for fag 3. Emnemål s. 13)

Læringsmålene som står under «Generell kompetanse» er beskrevet gjennom bruk av ulike verb som f.eks.:

«Studenten

- tar initiativ...
- bidrar positivt...
- formidler selvstendig arbeid...
- viser stadig vilje...
- kommuniserer om faglige problemstillinger
- har en positiv kritisk holdning til billedkunst
- tar ansvar»

For *F5 hovedoppgave/eksamen* er det som tidligere beskrevet kun satt opp et hovedmål/fagmål. Læringsmålet for dette faget er i søknaden beskrevet under «Læringsmål/kvalifikasjoner» og under «Kunnskaper, ferdigheter og kompetanse» beskrevet som «demonstrere og bevise sine kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse som selvstendig kunstner med etablert nettverk i arbeidslivet». I studieplanen er ikke kunnskaper, ferdigheter og kompetanse beskrevet ut over dette hovedmål/fagmål for *F5 hovedoppgave/eksamen*.

Vurdering

Tilbyders beskrivelse av læringsmålene/kvalifikasjonene er gode og konkrete, og gir et godt bilde av innholdet i og målet med utdanningen. Læringsmålene er tett knyttet til det faglige innholdet og litteraturen som er satt opp i litteraturlisten for emnet, og gjenspeiler slik det faglige innholdet i emnet.

Men læringsmålene oppfattes som svært omfattende, og vi mener at noen av målene må kunne slås sammen. Et eksempel på to svært like læringsmål er i fag *F4* hvor det finnes to mål hvor det heter at studenten kan «redegjøre for hvordan teamarbeid bør fungere for [å] oppnå gode resultater» og «skjønne og forklare gruppedynamikk».

I beskrivelsen av mål for modulene, vises det til at modulene er et vektet gjennomsnitt av emnemålene. Vi opplever dette som en beskrivelse av strukturen i faget mer enn konkrete mål. En slik beskrivelse kan heller inngå i innledningen av faget i stedet for å stå som et eget avsnitt. Vi har også synspunkter på strukturen på studiet, se Planen for utdanningstilbudet, kriterium 6.

I de spesifiserte emnemålene er de fire første fagene beskrevet gjennom de ulike læringsmålene både når det gjelder kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. De spesifiserte emnemålene henger godt sammen med hovedmålet for faget. Men kunnskapsmålene er i de fire første fagene delt inn i to deler som «Studenten har oppnådd»... og «Studenten kan». Vi mener at kunnskapsmålene her må slås sammen og beskrives gjennom like læringsutbyttebeskrivelser med «Studenten kan»

I tillegg er læringsmålene under «Generell kompetanse» er beskrevet ved bruk av ulike verb som beskriver aktiviteter som studenten gjennomfører, mer enn den kompetanse studenten har oppnådd. Dette gjør også de ulike læringsmålene mindre målbare.

Studieplanen for fag *F5 hovedoppgave/eksamen* bør inneholde beskrivelser av læringsmål med kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse slik de andre fagene har. Det vises til det Nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- slå sammen og omstrukturere kunnskapsmålene slik at de står beskrevet under «Studenten kan:»
- omforme læringsmålene under kompetanse slik at de gjenspeiler læringsutbytte og ikke aktivitet
- utforme læringsutbyttebeskrivelser for fag *F5 hovedoppgave/eksamen* slik at dette inneholder beskrivelser av læringsmål med kunnskaper, ferdigheter og kompetanse

Tilbyder bør:

- vurdere om beskrivelsen av mål for de enkelte modulene kan flyttes inn i innledningen i studieplanen for fagene
- vurdere om flere av læringsmålene kan slås sammen

3.2.3 Utdanningstilbudets relevans (kriterium 3)

«Tilbyder skal synliggjøre at utdanningstilbudet har relevans i forhold til nærings- og samfunnsliv.»

Presentasjon

I utdanningen som er beskrevet skal det undervises i sentrale områder innenfor billedkunst og skulptur, og det vil være mulighet til å fortsette utdanningen i en bachelorgrad. Tilbyder beskriver at skolen og studentene vil være knyttet til institusjonen Bomullsfabrikken Kunsthall gjennom utstillingsbesøk og bruk av bibliotek, og tilbyder tar sikte på å etablere et samarbeid med Universitetet i Agder med flere.

Vurdering

Tilbyder beskriver en utdanning som i hovedtrekk kan sammenliknes med andre fagskoleutdanninger i kunst, og denne utdanningen har en utpreget klassisk kunstprofil. Beskrivelsen er dekkende for

fagfeltet, og det er lagt opp til samarbeid med profesjonell kunstinstitusjon. Studentene kan, etter fullført utdanning, enten praktisere som kunstnere eller ta videre utdanning i en bachelorgrad gjennom å søke opptak ved kunsthøgskoler eller beslektede utdanninger.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.4 Opptakskrav (kriterium 4)

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes og hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Presentasjon

Det formelle opptakskravet til utdanningstilbudet beskrives i søknaden som «fullført og bestått videregående opplæring fra følgende utdanningsprogrammer:

Vg1: Studiespesialisering med formgivingsfag/visuelle kunsthøgskole 1, Vg2: Formgivingsfag/visuelle kunsthøgskole 2, Vg3: Formgivingsfag/visuelle kunsthøgskole 3, med fordypning innen formgivingsfag/visuelle kunsthøgskole innen ett eller flere av trinnene».

I tillegg er det satt opp mulighet for søknad på grunnlag av realkompetanse.

Kriterier for realkompetansevurderingen er beskrevet som en vurdering sett opp mot de kravene som stilles innen de nevnte utdanningsprogrammene i videregående opplæring. I tillegg kan søkere søke om realkompetansevurdering basert på dokumentert erfaring tilsvarende studiekompetanse og/eller realkompetanse. Realkompetansen må bestå av yrkespraksis etter 23/5-regelen. Dette innebærer at søker må være minst 23 år og ha minst 5 års utdanning/praksis med dokumenterte erfaringer innen ett eller flere av områdene tegning, grafikk, kunstmaling, foto og/eller skulptur.

Opptakskravet til utdanningstilbudet er beskrevet både i søknad og i reglementet.

Vurdering

Vi mener at det formelle opptakskravet til utdanningstilbudet samsvarer med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på. De kriterier som er beskrevet for realkompetansevurdering samsvarer med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på. Men vi ser av situasjonen i videregående opplæring i dag, hvor mange tilbud innen studiespesialisering med formgivingsfag/visuelle kunsthøgskole legges ned, at dette kan føre til et noe snevert rekrutteringsgrunnlag til studiet.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.3 Faglig innhold

3.3.1 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må:

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold - herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet.
- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.»

Presentasjon

Utdanningstilbudets navn beskrives som er *Fagskoleutdanning i billedkunst og skulptur* og navnet brukes konsekvent. Det vises til kriterium 1.

Mål: Hovedmål er overordnet definert for hvert av de fem fagene. Videre er det definert emnemål som er systematisert i kunnskapsmål, ferdighetsmål og mål for generell kompetanse. Emnemål er beskrevet for fagene *F1-F4*. Modulmålene framkommer som et vektet gjennomsnitt av emnemålene. Det vises til kriterium 2.

Omfang: Studiet er et toårig fagskolestudium med fem fag på deltid over fire år. Timetallet for hele studiet er satt til 3568 timer. Fagene *F1 - F4* går over to terminer på deltid, med 24 timer per uke, og det er oppgitt timetall/vektall for alle terminer og moduler. Tilbyder benytter begrepet vektall, med 30 vektall for hvert studieår, til sammen 120 vektall. Det er opplyst om hvor mange timer som er obligatoriske, fra 75 % til 69 % av totalt timeantall hvert studieår, og resterende timer er definert til valgfritt/spesialisering. Det er ikke opplyst i studieplanen om hvor mange av oppgitte ukentlige 24 timer som er undervisning/veiledning og hvor mange timer som er eget arbeid. Faget *F5 Hovedoppgave/eksamen* er normert til 104 timer i siste semester.

Faglig innhold: Planen beskriver fem fag:

- tegning og illustrasjon (F1)
- skulptur (F2)
- kunstmaleri (F3)
- forberedelse til arbeidslivet (F4)
- hovedoppgave/eksamen (F5)

Fagene *F1-F4* er systematisk beskrevet under overskriftene *Innledning, Hovedmål, Mål for modulene, Emnemål, Undervisningsform/arbeidsform, Innhold, Litteratur, Vurdering og Egenevaluering*. Fagene er delt inn i moduler, som igjen er delt inn i emner. I fagene *tegning og illustrasjon, skulptur og kunstmaleri* er det henholdsvis seks, fem og fem moduler, mens *forberedelse til arbeidslivet*

inneholder sju moduler. *F5 hovedoppgave/eksamen* er todelt, hvor avsluttende selvstendige oppgave vises på utstilling.

Følgende moduler er beskrevet i fagene *F1 - F4*:

- *tegning og illustrasjon (F1)*: 1) *Tegning*, 2) *Kalligrafi*, 3) *Anatomi og kroki*, 4) *Portrett*, 5) *Illustrasjon og grafikk*, 6) *Utstillingslære*
- *skulptur (F2)*: 1) *Idéhistorie og kunsthistorie*, 2) *Kunstteori og materiallære*, 3) *Ateliéarbeide*, 4) *Sveising*, 5) *Utstillingslære*
- *kunstmaleri (F3)*: 1) *Idéhistorie og kunsthistorie*, 2) *Kunstteori og materiallære*, 3) *Portrett*, 4) *Atelierarbeid*, 5) *Utstillingslære*
- *forberedelse til arbeidslivet (F4)*: 1) *Prosjektteori og prosjekter*, 2) *Forhandling og kontrakt*, 3) *Økonomi og skatt*, 4) *Utstillingslære*, 5) *Galleri og nettverk*, 6) *Markedslære*, 7) *Internasjonal kunst*

Modulene er igjen delt inn i emner. For hvert av fagene *F1 - F4* er det oppgitt pensumlitteratur, obligatorisk litteratur og tilleggslitteratur.

Arbeidene skal vurderes av faglærer ved avslutning av termin, og faglærer setter terminkarakter. Terminkarakterer danner grunnlag for modul karakter, og modul karakteren blir ført på vitnemålet.

I fag *F5 hovedoppgave/eksamen* er det oppgitt at det i tillegg til faglærer skal benyttes (ekstern) sensor ved vurdering.

Utforming av planen: Studieplanen er utformet med innholdsfortegnelse over to sider. Planen er tydelig inndelt med innledende kapitler, deretter er innholdet i de fem fagene beskrevet.

Vurdering

Navnet brukes konsekvent i plan og søknadskjema, og må endres fordi det inneholder begrepet fagskoleutdanning. Tilbyder bør vurdere om begrepet billedkunst også dekker skulptur, slik at navnet på utdanningen kan endres, enten til *billedkunst* eller *billedkunst i tegning, skulptur og maleri*. Det vises til kriterium 1.

Mål: Mål er definert for hvert fag i kunnskapsmål, ferdighetsmål og mål for generell kompetanse. Det vises til kriterium 2.

Omfang: Tilbyder beskriver omfanget på en troverdig måte. Studiet er sammensatt av fem fag, hvor fagene *F1 - F4* er normert til mellom 792 og 904 timer, og hele studiet normert til 3568 timer. Faget *F5* er hovedoppgave og avsluttende eksamen, og beregnet til 104 timer. Hvert av fagene *F1 - F4* består av inntil sju moduler, og hver modul består av flere emner. Normert arbeidsmengde er innenfor rammen for fagskolestudenter. Det er ikke opplyst om hvor mange timer per uke som er obligatorisk undervisning/veiledning, og vi mener at studentene må ha tydelig informasjon om dette.

Studieplanen beskriver at fagene er inndelt i flere moduler, som igjen er delt inn i flere emner. Vi mener at dette blir for mange nivåer, og at tilbyder bør kalle moduler for emner, og at det som tilbyder i dag kaller emner bør defineres som innhold i modulene (fremtidige emner). Vi stiller også spørsmål om antall moduler og emner bør reduseres for å oppnå dypere innsikt i fagene.

I studieplanen benyttes begrepet vekttall. Begrepet vekttall må byttes ut med fagskolepoeng, slik at 30 vekttall tilsvarer 30 fagskolepoeng, da skolen senere må rapportere i fagskolepoeng til i DBH Fagskolestatistikk.

Faglig innhold: *Tegning og illustrasjon (F1)*: Faget inneholder klassiske emner innen tegning og illustrasjon beskrevet på en profesjonell måte. For modulen *illustrasjon og grafikk* er det ikke beskrevet hvilke grafiske teknikker det skal undervises i. Dette bør beskrives i studieplanen.

Skulptur (F2): Faget inneholder en rekke emner som modellering i leire, støpning i gips, steinhugging og polering, voksmodellering og metallstøp, sveising og installasjon. Undervisning i slike håndverksmessige prosesser vil kreve spisskompetanse og hensiktsmessig utstyr, og vi stiller spørsmål om skolen har kompetanse og utstyr til riktig undervisning i de ulike teknikkene for fremstilling av klassisk skulptur. Det er mulig det vil være hensiktsmessig å undervise i færre skulpturteknikker for å kunne gå i dybden og ha tilstrekkelige ressurser.

Kunstmaleri (F3): I faget er det fokusert på portrett og selvportrett, mens for eksempel landskap, stilleben og ornament ikke får samme vektning. Vi stiller spørsmål om dette en tilsiktet spesialisering. Begrepet kunstmaleri benyttes sjelden i det norske kunstfeltet, her brukes begrepet maleri. Tilbyder bør derfor vurdere å kalle faget *maleri*.

Forberedelse til arbeidslivet (F4): Faget handler tilsynelatende mest om prosjekt og ledelse/administrasjon og mindre om produksjon av billedkunst. *Prosjekt og prosjektteori (M1)* er største modul med 536 timer. Det fremgår ikke klart om *M1* er en skriftlig prosjektoppgave eller et selvstendig arbeid innen tegning, maleri, skulptur eller liknende. Dette bør klart fremgå av studieplanen, og her bør innholdet beskrives tydeligere. Dersom intensjonen å utvikle studentens personlige stil eller stemme bør dette reflekteres i navnet på faget. Begrepene formidling og kuratering mangler i studieplanen og vi mener dette bør inngå i studiet.

Felles for fagene *F1 – F3* er at studentene skriver logg med notater og refleksjoner om faglige utfordringer, arbeidsprosesser og metoder, og dette er veldig bra for læringsprosessene.

Litteratur: Fremlagt manus til kompendium viser høyt faglig nivå. Pensum er oppgitt med hele bøker, og det er ikke oppgitt sidetall. I litteraturlisten for faget *F4* mangler litteratur om kunst, og dette bør inn, alternativt som fordyping med selvvalgt litteratur. Litteraturlisten for fag *F4* bør i tillegg inneholde litteratur om kuratering av utstillinger og formidling. For *F5 hovedoppgave/eksamen* er det ikke oppgitt pensum. Vi mener pensum bør gjennomgås på nytt, spesielt for fagene *F4* og *F5*, og at det bør oppgis sidetall. Det vises til kriterium 8 hvor dette drøftes nærmere.

Sammenhengen: *Idé- og kunsthistorie* er moduler i fagene *F2* og *F3*. For å gi studentene god nok kunnskap om kunst- og idehistorien, og om sammenhengen mellom disse fagene og de fagene som tilbys i hele studiet, bør tilbyder vurdere om idé- og kunsthistorie kan utvides til også å gjelde fagene *F1* og *F4*. Det bør vurderes å innføre ny pensumlitteratur for idé- og kunsthistorien.

Utforming av planen: Planen beskriver meget godt hva studiet inneholder, den er oversiktlig når det gjelder beskrivelse av fagene, innhold, omfang og forløp. Planen er noe detaljert og bør forenkles. For studentene vil planen bli mer oversiktlig dersom flere moduler og emner slås sammen, og at det som i studieplanen beskrives som emner blir beskrevet som innhold. Læringsmålene må reformuleres. Det vises til kriterium 2.

Eksamen og eksamensform: Planen mangler utfyllende informasjon om innhold og form på eksamen, og hvordan studenten skal få kunnskap om kriteriene for vurdering ved eksamen. Vi mener dette må beskrives tydelig i planen.

Eksamen er beskrevet som én avsluttende eksamen i faget *F5*, etter fire års studier på deltid. I fagene *F1- F4*, i et normalt studieløp på fire år, setter faglærere modul karakterer. Modul karakterene i et fag, sammen med resultater av skriftlig kunnskapsprøve, danner et gjennomsnitt som gir karakter i faget. Fag karakteren settes av faglærere i fire fag, alltid uten ekstern sensor. Karaktersystemet kan likne på videregående skoles system, med standpunkt karakterer. Vi mener dette ikke er riktig for en utdanning på tertiært nivå.

For å sikre saklig og betryggende vurdering av resultater gjennom flere år, samt sikre studenter som av ulike grunner vil avbryte studiet før fullført løp, bør det gjennomføres eksamen med intern og ekstern sensor ved avslutningen av hvert av de fem fagene, med 30 fagskolepoeng hvert år. Grunner for å avbryte studiet kan være ønske om å fullføre studiet på heltid, med påfølgende søknad til annen fagskole, flytting, svangerskap, sykdom eller annet.

Tilbyder må innføre et eget kapittel om eksamen i studieplanen, hvor det også beskrives kriterier for vurdering eller hvordan studentene skal få kunnskap om kriteriene. Dette vil medvirke til at studentene på en grei måte kan skaffe seg oversikt over hele studiet, inkludert eksamensordninger og hvordan studentenes arbeider vil bli vurdert. Det vises til kriterium 13.

Praksis: Det er ikke beskrevet praksis i noen av fagene.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- beskrive eksamensordning og ordning med kriterier for vurdering i studieplanen
- endre begrepet vekt tall til begrepet fagskolepoeng
- definere omfanget av utdanningen slik at det tydelig framgår hvor mange timer pr uke det skal være obligatorisk undervisning/veiledning

Tilbyder bør:

- endre begrepsbruk i studieplanen, forenkle strukturen og kalle modul for emne
- definere i studieplanen hvilke type grafiske teknikker det skal undervises i fag *F1*
- vurdere forenkling av skulpturemnet i fag *F2*
- vurdere å skifte ut navnet *kunstmaleri* med *maleri* som navn på fag *F3*
- gjennomføre eksamen med intern og ekstern sensor i alle fagene, *F1 - F5*, med faglærer som intern sensor
- vurdere om emnet kunst- og idéhistorie skal være gjennomgående i hele studiet og utvides til også å inngå i fagene *F1* og *F4*
- beskrive tydeligere kunstfaglige emner i *F4 forberedelse til arbeidslivet* og innføre kunstfaglig litteratur som pensum i faget

3.3.2 Utdanningstilbudets innhold (kriterium 7)

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Presentasjon og vurdering

De tre første sentrale fagene i utdanningen er *fagskoleutdanning i billedkunst og skulptur* er *tegning og illustrasjon (F1)*, *skulptur (F2)* og *kunstmalere (F3)*. Studiets siste del er *forberedelse til arbeidslivet (F4)* og *hovedoppgave/eksamen (F5)*. Det vises til kriterium 6.

Målhierarkiet er i hovedsak beskrevet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Undervisningen integrerer praktiske og teoretiske emner og innfallsvinkler. Det vises til kriterium 2.

Utdanningen domineres av de klassiske fagene tegning/illustrasjon, skulptur og maleri. Utdanningen er beskrevet med en utpreget klassisk profil, med tradisjonell oppbygging av fagene, herunder teknikker for fremstilling av verk, og bruk av begrepene kunstmaleri og skulptur. Dette er svært godt beskrevet, med god faglig innsikt og tyngde. Begreper som samtidskunst, to- og tredimensjonal kunst, kunst i offentlig rom, collage, tidsbasert kunst, videokunst, performance og lydkunst er fraværende i planen.

Utdanningstilbudets innhold, slik det er beskrevet i planen, vurderes som dekkende og relevant for å nå læringsmålene. Tilbyder bør likevel vurdere om det bør undervises i tidsbasert kunst som et emne. Slik kan utdanningen fremstå som mer aktuell for utviklingen i yrkesfeltet og for yngre søkere. Dersom tilbyder velger å ta dette inn i planen, som et emne i et av fagene *F1 - F4*, bør annen modul eller emne utgå, alternativt at tidsbasert kunst blir en del av modul 1 i *F4*.

Forberedelse til arbeidslivet (F4): Faget er i sin helhet rettet mot arbeidslivet, og faget er strukturert på en måte som vil gi studentene praktisk og teoretisk kunnskap om bransjen, prosjekt i fagfeltet, administrasjon og nettverk. Men vi ser at begrepene kuratering og formidling mangler. Feltet kunst og kunstformidling er et stort arbeidsområde i Norge, med spesialisering for ulike særgrupper. Tilbyder bør vurdere om kuratering og kunstformidling bør inn som en del av faget for å gjøre det mer yrkesrettet. Dersom tilbyder velger å ta dette inn i studieplanen som modul eller emne bør en annen modul eller emne utgå, alternativt slå sammen flere mindre moduler (emner) i faget *F4*. Det vises til kriterium 6.

Utdanningen fremstår som svært yrkesrettet.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør:

- vurdere å innføre tidsbasert kunst som emne i en eller flere moduler (emner)
- vurdere om kunstformidling og kuratering skal inngå i *F4* som et emne

3.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer

3.4.1 Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

«Undervisningsformer og arbeidsmetoder skal være tilpasset opptakskrav og mål.

- Lærernes undervisningsformer og studentenes arbeidsmetoder skal være varierte og bygge på den modenheten studentene har oppnådd som elev eller lærling i videregående opplæring. Alle former og metoder skal beskrives, herunder tilrettelegging for og gjennomføring av e-læring og fjernundervisning.»

Presentasjon

I søknaden, studieplanen og tilsendt litteratur er undervisningsformer og arbeidsmetoder beskrevet. I tillegg er de pedagogiske prinsippene for arbeidet beskrevet. Dette omfatter 1) horisontal integrasjon/fagintegrasjon, 2) spirallæring, 3) problembasert læring og 4) konfluent pedagogikk/helhetspedagogikk.

Undervisningsformene som beskrives er forelesninger, instruksjon, dialoglæring, gruppearbeid, individuelle og gruppebaserte prosjekter, eksperimentelle arbeidsformer, selvstendig individuelt og lærerstyrt og selvstudium. I tillegg er det satt opp en studietur i siste termin.

I studieplanen er det oversikt over antall timer som inngår i hvert fag, fordelt på obligatoriske og valgfrie deler. Her finnes beskrivelse av arbeidsformene for hvert fag basert på det faglige innholdet. Generelt starter hver økt med forelesning/innledning eller veiledning om et faglig tema, før studentene arbeider individuelt med veiledning basert på det faglige innholdet.

Det er ikke beskrevet en form for praksis, men i faget *F4 forberedelse til arbeidslivet* legges det opp til arbeidsformer i prosjekter individuelt eller i grupper. Hvert enkelt prosjekt har form som et oppdrag. Her går arbeidsformene over fra det lærerstyrte til det studentstyrte, med en økende grad av selvstendighet.

I vedlagt litteratur finnes beskrivelser av ulike oppgaver som det arbeides med i løpet av utdanningen. Dette er i form av en mengde praktiske øvelser som henger sammen med fagstoffet som presenteres i kompendiet *Veien til de skjønne kunster*. I det presenterte fagstoffet er det satt opp ulike læringsmål for studentene.

Vurdering

Etter gjennomgang av søknaden, studieplanen og andre vedlegg, finner vi de beskrevne undervisningsformene og arbeidsmetodene som svært varierte og godt strukturert. De fremstår som konkrete og godt tilpasset de ulike emnene og det faglige innholdet. Undervisningsformene og arbeidsmetodene går over fra det mer lærerstyrte til det studentstyrte, med en økende grad av selvstendighet, noe som leder studentene gjennom utdanningen på en god måte.

Undervisnings- og arbeidsformene bygger opp om de ulike læringsmålene som er beskrevet i studieplanen. I tillegg finnes det i det vedlagte kompendiet *Veien til visuell kunst, del 1* tydelige mål som beskriver hva studentene skal kunne etter arbeid med det faglige innholdet og øvelsene. Men dette

er ikke de samme læringsmålene som vi finner igjen i studieplanen. Vi mener det ville ha vært en fordel om det var bedre samsvar mellom studieplan og kompendium.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør gjennomgå litteraturen og de praktiske oppgavene for å få til bedre samsvar mellom studieplan og kompendium.

3.4.2 Det pedagogiske opplegget (kriterium 9)

«Det pedagogiske opplegget skal sørge for oppfølging av studentene både som gruppe og som individ og skal så langt det er mulig og rimelig, tilrettelegges etter enkeltstudenters særskilte behov.»

Presentasjon

I søknaden under beskrivelsen av *Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer* er de pedagogiske prinsippene for arbeidet beskrevet. Den pedagogiske tilnærmingen beskrives som basert på kjente prinsipper for pedagogikk og mange års erfaring hos utviklerne av studiet. Dette omfatter:

- 1) Horisontal integrasjon/fagintegrasjon, som sikrer helhet og sammenheng i studieprogrammet, hvor sammensetning av emner er tilpasset hensikten med studiet. Det vektlegges at tenkningen skal være kjent for studentene slik at de skal forstå den pedagogiske tilnærmingen og at læringsprosessen skal bli mest mulig vellykket.
- 2) Spirallæring som innebærer en økende vanskelighetsgrad over flere semestre. Denne utviklingen er enten innen samme fagområde eller i tilknytning til tilgrensende fagområde. Dette kan sikre progresjon tilpasset studentenes modenhetsgrad i faget.
- 3) Problembasert læring, som består i at studentene får individuelle eller gruppebaserte oppgaver med utgangspunkt i en problemstilling, der de må benytte kunnskaper og ferdigheter for å gjøre kreative og selvstendige vurderinger for å kunne løse problemene/utfordringene.

Studentaktive læringsformer med arbeid med ulike caser for trening av problemløsning og miniseminarer benyttes også der det er hensiktsmessig.

- 4) Konfluent pedagogikk/helhetspedagogikk beskrives som en arbeidsmetode hvor alle deler av læringsprosessen skal flyte sammen mot samme mål. Dette innebærer at undervisning, gruppearbeid, veiledning og individuelt arbeid sees som en helhet.

«Konfluent pedagogikk representerer prosesser der studenten, samtidig med den intellektuelle og fysiske aktiviteten i læring av fag gjennom kunnskaper og ferdigheter, også skal få kontakt med og kjenne på de følelser og kroppsreaksjoner som lærestoffet og arbeidet med de forskjellige emner vekker i henne eller ham. Prinsippet innebærer således en integrering av faglig ferdighetsundervisning og erkjennelse av de følelsesmessige aspekter ved å arbeide kunstnerisk og det å være en kunstner»(Søknad s. 14)

Til grunn for undervisningen ligger et pedagogisk menneskesyn, hvor hver student er særegen og modnes gjennom hele livet ved å ta ansvar for seg selv. Undervisningen er planlagt for å hjelpe hver student med å finne frem til egne ressurser, for så å benytte disse i arbeidet som selvstendig kunstner på fagskolenivå.

Undervisningsformene som beskrives er forelesninger, instruksjon, dialoglæring, gruppearbeid, individuelle og gruppebaserte prosjekter, eksperimentelle arbeidsformer, selvstendig individuelt og lærerstyrt og selvstudium. I tillegg er det satt opp en studietur i siste termin.

Samlingene er strukturert slik at hver økt starter med forelesning/innledning eller veiledning om et faglig tema, før studentene arbeider individuelt med veiledning basert på det faglige innholdet.

Det er ikke beskrevet praksis, men i faget *F4 forberedelse til arbeidslivet* legges det opp til arbeidsformer i prosjekter individuelt eller i grupper. Hvert enkelt prosjekt har form som et oppdrag. Her går arbeidsformene over fra det mer lærerstyrte til det studentstyrte.

I studieplanen er en rekke læringsmål beskrevet og de danner et godt grunnlag for studentenes læringsprosesser. I tilsendt litteratur finnes også beskrivelser av ulike oppgaver som det arbeides med i løpet av utdanningen. Dette er i form av en mengde praktiske øvelser som henger sammen med det presenterte fagstoffet. Arbeidet er preget av individuell oppfølging gjennom veiledning, men tilrettelegging for studenter med særskilte behov er ikke spesifikt nevnt i søknaden eller studieplanen.

Vurdering

Det pedagogiske opplegget som beskrives vurderes som svært godt, med god sammenheng mellom arbeidsoppgaver og faglig innhold.

Arbeidet er preget av individuell oppfølging av studentene gjennom innføringer, arbeidsoppgaver, ulike prosesser og veiledning. Dette kan også være med på å sikre tilrettelegging for studenter med særskilte behov selv om dette ikke står spesifikt nevnt. Dette må beskrives i plan eller regelverk.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må synliggjøre at tilrettelegging for studenter med særskilte behov ivaretas

3.4.3 Praksis (kriterium 10)

«Praksis skal være beskrevet i planen som ethvert annet faglig element, og være relatert til de kvalifikasjoner studenten skal få gjennom sin utdanning.»

Presentasjon

I studieplanen er det ikke beskrevet praksis. Opplæringen skjer på deltid i skolens verksteder og atelier. Opplæringen er beskrevet som et toårig studium på deltid over fire år, med totalt 3568 timer.

Vurdering

Det er ingen praksis å vurdere, og slik studiet er lagt opp er det ikke rom for praksis i institusjon utenom skolen.

Konklusjon

Kriteriet er irrelevant.

3.4.4 Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11)

«Undervisningspersonalet må være stort nok og stabilt nok til å gjennomføre fastsatt undervisning.»

Presentasjon

I søknaden fremlegges det oversikt i form av kortfattet CV over sju lærere som skal være tilknyttet studiet, med en lærer (rektor) i full undervisningsstilling og seks lærere som timelærere. Det er, i følge ettersendt informasjon fra tilbyder, beregnet seks lærere inkludert rektor i 100 % undervisningsstilling, med til sammen 2,5 årsverk på 40 studenter.

Vurdering

Utdanningen er en deltidsutdanning over fire år, og 2,5 årsverk vil bety 0,62 årsverk pr år. Skolen vil gjennomsnittlig ha 10 studenter i hvert årskull. Dette innebærer 0,62 lærer pr 10 studenter i et deltidsstudium tilsvarende tre skoledager hver uke. Forholdstallet mellom lærere og studenter vurderes som tilfredsstillende.

For en liten skole, med få studenter og lærere, kan lærers sykmelding eller annet akutt forfall bli problematisk. Det er ikke fremlagt informasjon om hvordan tilbyder vil takle sykmeldinger. Skolen bør derfor knytte til seg tilkallingsvikarer, kompetente kunstnere/gjestelærere som er fortrolig med skolens faglige profil og pedagogiske metoder, og som kan steppe inn på kort varsel.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør knytte til seg kompetente kunstnere/gjestelærere som på kort varsel kan påta seg å vikariere ved lærers forfall.

3.4.5 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

«Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- formell eventuell realkompetansevurdert utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning
- pedagogiske kvalifikasjoner utdanning og erfaring på det nivå som undervisningen krever
- digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever

- yrkeserfaring som gjør at undervisningen knyttes opp mot, og relateres til, dagens yrkesfelt.»

Presentasjon

Tilbyder har i tabell gitt en kortfattet oversikt om bakgrunnen til lærere knyttet til undervisnings-tilbudet. På forespørsel fra sakkyndige om CV for alle lærere har tilbyder levert et nytt skjema med oversikt over seks lærere, kompetanse og forventet stillingsstørrelse for disse. Tilbyder beskriver at fire av lærerne har kunstfaglig utdanning; enten bachelorutdanning i kunst eller fra en «forskole» som Strykejernet. En lærer har hovedfag i statsvitenskap, en lærer har bibliotekutdanning og en lærer er ingeniør, og ingen av disse tre lærerne har kunstfaglig utdanning. Lærerne, med unntak av de tre nevnte, har formell kunstfaglig kompetanse eller kompetanse som er høyere enn det undervises i. Lærerne har pedagogisk kurs eller utdanning. Tre av lærerne har ikke digital kompetanse, dette i følge skjema.

Tilbyder har levert kravspesifikasjon hvor det spesifiseres krav til lærere. For lærer stiller tilbyder krav om bachelorutdanning eller kompetanse på høyere nivå, minimum fem års erfaring som profesjonell kunstner, samt pedagogisk utdanning og/eller erfaring.

Lærer som ikke fyller kravene kan realkompetansevurderes. Tilbyder beskriver at rektor er den som vil vurdere om søkers realkompetanse minst tilsvarer utdanning på tertiært nivå.

Rektor har psykologiutdanning, en timelærer har utdanning fra Norsk Gestaltinstitutt og en timelærer har voksenpedagogisk kurs. Det er ikke beskrevet omfanget av pedagogikk- eller psykologi-utdanning og/eller kurs. Det er ikke lagt frem dokumentasjon på formell pedagogisk kompetanse.

Vurdering

Alle lærere har yrkeserfaring som gjør at undervisningen kan relateres til dagens yrkesfelt. Det foreligger ingen dokumentasjon på at lærerne som ikke har kunstfaglig utdanning har fått vurdert realkompetansen. I følge kravspesifikasjonen kan rektor foreta realkompetansevurdering. Tilbyder bør vurdere om formell vurdering av realkompetanse for lærere bør gjøres av komité nedsatt av tilbyders styre, og at ikke rektor alene foretar slike vurderinger.

Det foreligger ikke opplysninger om omfang av pedagogisk utdanning og erfaring for noen av lærerne. I retningslinjene, punkt 7.12, heter det at «Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- formell (eventuell realkompetansevurdert) utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning
- Pedagogiske kvalifikasjoner (utdanning og erfaring) på det nivå som undervisningen krever»

I retningslinjene punkt 8.2, «Standarder og kriterier for godkjenning av tilbyders fagområde», heter det at «Tilbyder skal ha fast ansatte i undervisningsstilling og administrative stillinger med en slik kompetanse at tilbyder er i stand til å kvalitetssikre og utvikle sine pedagogiske metoder og nye og eksisterende undervisningstilbud innen fagområdet».

Tilbyder bør ved igangsetting av studiet utlyse ledige undervisningsstillinger slik at alle som skal undervise ved Station Nordica Kunstscole har den kompetansen som er beskrevet i tilbyders

kravspesifikasjon, enten det er formell utdanning, kunstfaglig eller annen utdanning, og pedagogisk utdanning. Flere faste tilsatte vil tilsi at skolen blir mer robust.

Utdanningen er stedsbasert, og store deler av undervisningen er ikke avhengig av digital kompetanse.

Vi er innforstått med at tilbyder vil engasjere lærere med høy faglig kompetanse. Tilbyder må sikre at lærerne har formell pedagogisk kompetanse tilsvarende 15 studiepoeng, slik det praktiseres i høgskoler.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må sikre at lærerne har formell pedagogisk kompetanse tilsvarende 15 studiepoeng.

Tilbyder bør:

- utlyse ledige deltidsstillinger og i utlysningsteksten kreve formell kompetanse slik det er definert i styringsordninger for fagskolen og tilbyders kravspesifikasjon
- opprette egen komité nedsatt av styret for realkompetansevurdering av søkere til lærerstillinger som ikke har formell utdanning som det stilles krav om i henhold til lover, regelverk og tilbyders kravspesifikasjon

3.5 Eksamen og vitnemål

3.5.1 Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)

«Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.»

Presentasjon

Eksamen er beskrevet i studieplanen for fag *F5 hovedoppgave/eksamen*. Eksamen gjennomføres ved intern sensor som er faglærer og ekstern sensor. Det gis bokstavkarakter.

I studieplanen og eksamensreglementet er det beskrevet at det gis fagkarakter, og at fagkarakteren settes av faglærer, uten ekstern vurdering. Fagkarakteren er et gjennomsnitt av modul karakterer som igjen er vektet jfr. studieplan side 5. Hver modul består av fra 1 til 22 vekttall. Det er tidligere i rapporten, under kriterium 6, anbefalt at begrepet vekttall byttes ut med fagskolepoeng. Studentene får bokstavkarakter etter hver termin, og terminkarakteren danner også grunnlag for modul karakteren.

I studieplanen, under overskriften «Vurdering» (s. 19), er det for fag *F5* beskrevet at «Første del av eksamen blir bedømt av faglærer og sensurert av sensor. Andre delen blir bedømt etter om studenten kan fungere som kunstner i arbeidslivet.»

Klager på formelle feil ved eksamen behandles av klagenemden ved skolen, jf. § 11 i eksamensreglementet. Organisasjonskartet viser at rektor oppnevner klagenemd, mens det i søknaden er opplyst om at «Styret har ansvar for selv å behandle klager, eller for å oppnevne særskilt klagenemd». I § 12 i eksamensreglementet heter det at «Rektor kan omgjøre karakteren til fordel eller ulempe for klageren».

Vurdering

Vurderingsordningen for fagene *F1- F4* synes meget kompleks, med mange ledd og med et gjennomsnitt av ulikt vektete moduler og emner som leder til fagkarakterer. Vi forstår det slik at modulkarakterene danner grunnlag for fagkarakterer, og at det gis karakter terminvis, som også danner grunnlag for modulkarakter, og med opp til sju moduler i hvert fag. Modulkarakteren danner grunnlag for fagkarakter i fire fag, og alle karakterer, både modulkarakterer og fagkarakterer, skal i følge dokumentene, skrives inn i vitnemålet. Dette likner på vurderingssystemet i videregående skole, hvor det gis standpunktkarakterer i de enkelte fag.

En utdanning på tertiært nivå er høgre utdanning, og da skal det ikke benyttes standpunktkarakterer i vitnemålet.

Vi anbefaler tilbyder å innføre eksamen ved avslutning av hvert fag, det vil si etter hvert studieår, og gjennomføre eksamen med intern og ekstern sensor. Eksterne sensorer bør benyttes fordi fagmiljøet ved skolen er svært lite, og det er viktig at det er flere fagpersoner som bidrar i vurderingene og karaktersettingen. Med en slik ordning vil studentene underveis i studiet bli kjent med ekstern vurdering av eget faglig nivå. Studenter, som av ulike grunner vil avbryte utdanningen før det har gått fire år, vil kunne få med seg en karakterutskrift med en eller flere karakterer.

Skriftlige oppgaver og arbeidsprøver innen de ulike moduler bør vurderes definert som innleveringer som faglærer setter karakter på, alternativt defineres som arbeidskrav. Vi har tidligere i rapporten uttalt at begrepet moduler bør skiftes ut med emne, og det vises til kriterium 6. Det bør innføres krav om innleveringer/arbeidskrav som forutsetning for å gå opp til eksamen i de enkelte fag, og dette må tydelig fremgå av informasjonen til studentene.

I eksamensreglement § 12 heter det at rektor er første klageinstans ved klage på karakter, og at rektor kan omgjøre karakteren. Dette er ikke tilfredsstillende. I utdanningen har rektor en sentral rolle som hovedlærer og den eneste pedagogen i 100 % undervisningsstilling. I et lite fagmiljø er det svært viktig at det er flere enn rektor som foretar faglige vurderinger. Vi ser det slik at det ved en klage på eksamenskarakter så skal besvarelsen til ny sensur, uten at rektor har fullmakt til å endre noe. Etter å ha mottatt opplysning om karakteren skal studenten ha rett til begrunnelse for karakteren. Studenten kan deretter, etter å ha satt seg inn i begrunnelsen, vurdere om han eller hun vil klage på karakteren. Muntlig eksamen kan ikke påklages.

Klageordningen ved fastsettelse av karakterer må endres, jf. eksamensreglement. Videre bør det tydelig fremgå av all skriftlig informasjon, som regelverk, organisasjonskart og studieplan, at styret nedsetter klagenemd for behandling av klager på gjennomføring av eksamen, og at det ved klage på eksamenskarakter skal avholdes ny sensur.

Eksamensordning for første del av eksamen i fag *F5 hovedoppgave/eksamen* vurderes som tilfredsstillende. Den andre delen i *F5*, hvor det i følge studieplanen heter at «Andre delen blir bedømt etter om studenten kan fungere som kunstner i arbeidslivet», må presiseres for å kunne forstås. Det må tydelig fremgå hva denne andre delen av eksamen i *F5* består i og hvilke kriterier som skal anvendes ved vurdering. Alle deler av eksamen skal ha ekstern sensor, i tillegg til intern sensor. Det vises til kriterium 6 hvor vi har anbefalt at tilbyder, for å forenkle strukturen, bør vurdere om fagene *F4* og *F5* kan slås sammen til et fag med flere emner.

Vi forstår det slik at tilbyder har til hensikt at både modulkarakter og fagkarakter skal føres inn i vitnemålet, og vi mener at det må holde med eksamenskarakterer i fagene *F1 - F4* og eksamenskarakter i avsluttende fag *F5* i vitnemålet.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- endre eksamensreglementet § **11 Klage på formelle feil ved eksamen** slik at rektor ikke er første klageinstans ved klage på eksamenskarakter
- endre eksamensreglementet § **12 Klage på eksamenskarakter** slik at rektor ikke kan omgjøre karakteren. Klage på eksamenskarakter skal direkte til ny sensur, med intern og ekstern sensor
- endre organisasjonskartet slik at det klart fremgår at styret oppnevner klagenemd
- forenkle og tydeliggjøre vurderingsordning og karaktersetning slik at det kun er eksamenskarakterene, enten det er karakterer i fag, modul eller emne, som føres inn i vitnemålet
- reformulere eksamensreglement og studieplan i henhold til NOKUTs og sakkyndiges anbefalinger

Tilbyder bør:

- innføre eksamen ved avslutning av hvert fag, med intern og ekstern sensor, hvor intern sensor er faglærer
- beskrive eksamen og eksamensordningen i studieplanen slik at det klart fremstår at hvert fag avsluttes med eksamen, presisere innleveringer/arbeidskrav som forutsetninger for å gå opp til eksamen, og at det tilsammen er fem eksamener, alternativt fire eksamener dersom fagene *F4* og *F5* slås sammen til et fag, jf. anbefaling i kriterium 6

3.5.2 Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)

«Sensorer skal ha kvalifikasjoner som sikrer at vurderingen av studentene skjer på en upartisk og faglig betryggende måte.»

Presentasjon

Sensor skal ha kompetanse tilsvarende faglærer ved Station Nordica Kunstscole, og ikke ha vært tilknyttet skolen noen gang,

Vurdering

Tilbyders krav til ekstern sensor er tilfredsstillende. Kravet om at sensor ikke skal ha vært tilknyttet skolen, verken nå eller tidligere, kan synes for strengt med hensyn til tid. Tilbyder bør vurdere om det kan settes en frist på for eksempel fire år, dette for at ekstern sensor ikke skal ha undervist studenter som går opp til eksamen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør vurdere om kravspesifikasjon for ekstern sensor bør endres slik at det settes en grense på fire år for tilknytning til skolen.

3.6 Infrastruktur

3.6.1 Undervisningslokalene (kriterium 15)

«Lokalene inklusive spesialrom, utstyr og infrastruktur skal være tilstrekkelige i antall og størrelse til at undervisningen kan gjennomføres som forutsatt.

Det gjelder både egne og leide lokaler. Utrustningen må være slik at den bidrar til å yrkesrette utdanningstilbudet.»

Presentasjon

I søknaden beskrives undervisningslokalene, velferdsrom og kontorer med antall og størrelse. Dette omfatter undervisningslokaler i form av forelesningslokale (16.5 kvm), to atelierlokaler (30.8 kvm og 32.6 kvm) og grafikklokale (13.5 kvm). I tillegg finnes oppholdsrom, kjøkken, toalett, gang/korridor med vaskeum, rekvisitarom samt diverse boder.

Av utstyr står nevnt «datamaskiner med internett og skriver» og «nødvendig verktøy, undervisningstavler, grafikkutstyr, staffelier, modellpodium».

I beskrivelsen av antall studenter opplyses det at i 2014/2015 siktes mot i alt 30 studenter i fire klasser.

Helse, miljø og sikkerhet er ikke beskrevet i søknaden eller i beskrivelsen av undervisningslokalene.

Vurdering

Lokalene synes, etter beskrivelse i søknaden, å være tilpasset den undervisning som foregår. Ved fulle klasser er det spørsmål om det er nok plass for hver student.

Det står også at det finnes nødvendig utstyr og verktøy tilgjengelig, men vi er usikre på hvilke utstyr og verktøy som er tilgjengelig for arbeid med grafikk og skulptur. Det er også noe uklart om rommene egner seg til arbeid med skulptur, og med sveising som nevnes konkret i det faglige innholdet i studiet *F2 skulptur*, særlig med hensyn til helse, miljø og sikkerhet (HMS). Avhengig av hvilke grafiske teknikker det skal undervises i, kan HMS vise seg å bli en utfordring også i grafikkverkstedet med hensyn til avtrekk og kjemikalier, men dette ligger utenom denne vurderingen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.2 IKT-tjenester (kriterium 16)

«Tilbyders IKT-tjenester må ha tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.»

Presentasjon

I søknaden beskrives IKT-tjenester og at studentene har tilgang til «datamaskin med programvare for elektronisk bildebehandling, vanlige kontorprogrammer og internettilknytning, samt skriver/skanner og prosjektor.»

Vurdering

Det er uklart hvor mange datamaskiner og skrivere som er tilgjengelig. Det bør opplyses om antall og muligheter for tilgang til IKT-utstyret for studentene.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør synliggjøre tilgang til datamaskiner og tilstrekkelig IKT-utstyr for studentene

3.6.3 Tilgang på aktuell informasjon (kriterium 17)

«Studentene og lærerne må ha god nok tilgang på tjenester som sikrer aktuell informasjon.»

Presentasjon

I søknaden beskrives studentenes tilgang til aktuell informasjon gjennom informasjonstjenester på Internett, skolens nettside, ved eget bibliotek og biblioteket ved Bomullsfabrikken Kunsthall, samt gjennom ulike abonnement på kunsttidsskrift. I tillegg beskrives et samarbeid med yrkesfeltet/faglig nettverk som et lokalt samarbeid med Bomullsfabrikken Kunsthall. Samarbeidet omfatter utstillingsbesøk, omvisninger, bibliotek mv.

Vurdering

Samarbeidet med Bomullsfabrikken Kunsthall ansees av oss som viktig for kunstsolen. Det vil sikre nærhet til utstillings- og formidlingsarbeid, tilgang til faglitteratur m.m. I søknaden står derimot at intensjonsavtalen om bruk av bibliotek på Bomullsfabrikken Kunsthall er en muntlig avtale. Dette samarbeidet bør forankres gjennom en skriftlig avtale.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør sikre det faglige samarbeidet med Bomullsfabrikken Kunsthall i form av en skriftlig avtale.

3.6.4 Faglig samarbeid (kriterium 18)

«Tilbyder skal ha lokalt eller regionalt samarbeid med yrkesfeltet, eller være med i faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.»

Presentasjon

I søknaden beskrives samarbeid med yrkesfeltet/faglig nettverk som et lokalt samarbeid med Bomullsfabrikken Kunsthall. Samarbeidet omfatter utstillingsbesøk, omvisninger, bibliotek mv.

Ytterligere er samarbeid med leverandører av kunstmateriell. En annen form for samarbeid som beskrives er med NAV om opplæringsplasser og HERO transittmottak for asylsøkere. Dette omhandler kurs for deres klienter.

Tilslutt omtales et internasjonalt samarbeid som er under utvikling med Medborgarskolen i Malmø/Skåne. Dette samarbeidet sikter mot «utveksling av studenter og nordisk kunstfaglig samarbeid, som senere bærer med seg kimen til en internasjonalisering.» Medborgarskolen arbeider med søknad om midler fra EU og Station Nordica Kunsthøyskole er planlagt representert som en samarbeidspartner. I tillegg nevnes kontakter i Canada og Spania. Begrunnelsen for det internasjonale samarbeidet beskrives som følgende: «Vi mener det er viktig at våre studenter får impulser fra internasjonale kunstmiljøer og kan bygge ut sine nettverk mot utlandet som et ledd i studiene.»

Vurdering

Vi anser samarbeidet med Bomullsfabrikken Kunsthall som viktig for kunsthøyskolen. Det vil sikre nærhet til utstillings- og formidlingsarbeid, tilgang til faglitteratur m.m. I søknaden står derimot at intensjonsavtalen om bruk av bibliotek på Bomullsfabrikken kun er en muntlig avtale. Dette samarbeidet bør forankres gjennom en skriftlig avtale. Det vises til kriterium 17.

Samarbeidet som beskrives omhandler også leverandører av kunstmateriell. Dette vil lette arbeidet for studentene under utdanningen og i ettertid, slik at de etter endt utdanning også kan få tak i kunstmateriell.

Kunsthøyskolens plassering i den samfunnsmessige konteksten er også beskrevet, og dette kan være med å bidra til positive effekter i lokalsamfunnet. Utvikling av et internasjonalt samarbeid med blant annet Medborgarskolen i Malmø/Skåne kan være en positiv drivkraft for kunsthøyskolen dens studenter og lærere.

Tilbudet kan også søke medlemskap i Forum for kunstfaglig utdanning, og slik få tilgang til aktuell informasjon fra andre tilbydere og offentlige instanser.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør inngå en skriftlig avtale om bruk av bibliotek.

3.7 Oppsummerende vurdering og konklusjon fra de sakkyndige

Tilbyder må:

- endre navnet på utdanningstilbudet og begrepet «fagskoleutdanning» må tas ut (3.2.1)
- slå sammen og omstrukturere kunnskapsmålene i studieplanen slik at de står under «Studenten kan:» (3.2.2)
- omforme læringsmålene under kompetanse slik at de gjenspeiler læringsutbytte og ikke aktivitet (3.2.2)
- utforme læringsutbyttebeskrivelser for fag *F5 hovedoppgave/eksamen* slik at faget inneholder beskrivelser av læringsmål med kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse (3.2.2)
- endre begrepet vektall til begrepet fagskolepoeng i studieplanen (3.3.1)
- definere omfanget av utdanningen slik at det tydelig framgår hvor mange timer pr uke det skal være obligatorisk undervisning/veiledning (3.3.1)
- beskrive eksamensordning og ordning for kriterier ved vurdering i studieplanen (3.3.1)
- synliggjøre at tilrettelegging for studenter med særskilte behov ivaretas (3.4.2)
- sikre at lærerne har formell pedagogisk kompetanse tilsvarende 15 studiepoeng (3.4.5)
- endre eksamensreglementet § 11 *Klage på formelle feil ved eksamen* slik at rektor ikke er første klageinstans ved klage på eksamenskarakter (3.5.1)
- endre eksamensreglementet § 12 *Klage på eksamenskarakter* slik at rektor ikke kan omgjøre karakteren. Klage på eksamenskarakter skal direkte til ny sensur, med intern og ekstern sensor (3.5.1)
- endre organisasjonskartet slik at det klart fremgår at styret oppnevner klagenemd (3.5.1)
- forenkle og tydeliggjøre vurderingsordning og karaktersetting slik at det er eksamenskarakterene, enten det er karakter i fag, modul eller emne, som føres inn i vitnemålet (3.5.1)
- reformulere eksamensreglementet og studieplanen i henhold til NOKUTs og sakkyndiges anbefalinger (3.5.1)

Tilbyder bør:

- endre navn på utdanningstilbudet til *billedkunst* eller liknende navn som gjenspeiler utdanningstilbudets innhold (3.2.1.)
- vurdere om beskrivelsen av mål for de enkelte modulene kan flyttes inn i innledningen i studieplanen for fagene (3.2.2)
- vurdere om flere av læringsmålene kan slås sammen (3.2.2)
- endre begrepsbruk i studieplanen, forenkle planen og kalle modul for emne (3.3.1)
- definere i studieplanen hvilke type grafiske teknikker det skal undervises i fag *F1* (3.3.1)
- vurdere forenkling av skulpturemnet i fag *F2* (3.3.1)
- vurdere å skifte ut navnet *kunstmaleri* med *maleri* som navn på fag *F3* (3.3.1)
- vurdere om emnet kunst- og idéhistorie skal være gjennomgående i hele studiet, det vil si utvides til også å inngå i fagene *F1* og *F4* (3.3.1)
- beskrive tydeligere kunstfaglige emner i *F4 forberedelse til arbeidslivet*, samt innføre kunstfaglig litteratur som pensum i faget (3.3.1)
- vurdere å innføre tidsbasert kunst som emne i en eller flere moduler (3.3.2)
- vurdere om kunstformidling og kuratering skal legges inn som et emne i *F4* (3.3.2)

- gjennomgå litteraturen og de praktiske oppgavene for å få til bedre samsvar mellom studieplan og kompendium (3.4.1)
- knytte til seg kompetente kunstnere/gjestelærere som på kort varsel kan påta seg å vikariere ved lærers forfall (3.4.4)
- utlyse ledige deltidsstillinger før oppstart og i utlysningsteksten kreve formell kompetanse slik det er definert i styringsordninger for fagskolen og tilbyders kravspesifikasjon (3.4.5)
- opprette egen komite nedsatt av styret for realkompetansevurdering av søkere til lærerstillinger, søkere som ikke har formell utdanning som det stilles krav om i henhold til lover, regelverk og tilbyders kravspesifikasjon (3.4.5)
- gjennomføre eksamen ved avslutning av hvert fag, med intern og ekstern sensor, hvor intern sensor er faglærer (3.5.1)
- beskrive eksamen og eksamensordningen i studieplanen slik at det klart fremstår at hvert fag avsluttes med eksamen, presisere innleveringer/arbeidskrav som forutsetninger for å gå opp til eksamen, og at det tilsammen er fem eksamener, alternativt fire eksamener dersom fagene *F4* og *F5* slås sammen til et fag, jf. anbefaling i kriterium 6 (3.5.1)
- vurdere om kravspesifikasjon for sensor bør endres slik at det settes en grense på fire år for tilknytning til skolen (3.5.2)
- synliggjøre tilgang til datamaskiner og tilstrekkelig IKT-utstyr for studentene (3.6.2)
- sikre det faglige samarbeidet med Bomullsfabrikken Kunsthall i form av en skriftlig avtale (3.6.3)
- tilbyder bør inngå en skriftlig avtale om bruk av bibliotek (3.6.4)

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

4 Tilsvarsrunde

NOKUT sendte tilbyder utkast til tilsynsrapport 8. januar 2013. NOKUT mottok 13. februar 2013 tilbakemelding på fra søkeren.

4.1 Søkerens tilbakemelding

NOKUT
Kronprinsens gt. 9
Postboks 1708 Vika
0121 OSLO

Arendal, 13.02.13

Tilbakemelding på sakkyndig rapport – Station Nordica Kunstscole DA – Deres ref. 12/178-14

Det vises til Deres oversendelse av utkast til tilsynsrapport datert 08.01.13.

Skolen har dessverre opplevd dataproblemer nylig. Skolens e-post har derfor ikke vært tilgjengelig før mandag 4.2.d.å., da vi måtte kjøpe nytt datautstyr. Skolen har derfor bare hatt i overkant av en uke på å ta stilling til innholdet i rapporten. Styret har vedtatt å fortsette søkeprosessen og implementere alle ankepunkter og forslag i tilsynsrapporten. Arbeidet med å kvalitetssikre fortsetter, og dokumentasjon blir fremlagt så fort dokumentasjonen er ferdigstilt.

Tilsvar fra Station Nordica Kunstscole DA:

Vedr. reglementet:

Skolen ser at det fortsatt er noen uklarheter/formelle feil også i vårt siste forslag til reglementer. Vi kan ikke se at noen av disse er så vesentlige at de ikke kan rettes opp allerede nå uten at rettingene fører til noen prinsipielle eller praktiske endringer i det skoleopplegg som er skissert. Etter vårt syn bunner de påpekte feil og uklarheter i all hovedsak på vår noe manglende erfaring i produksjon av slike reglementer. Vi tillater oss derfor her å vedlegge et revidert reglementsforslag, jfr. deres oversendelse, 3. avsnitt.

Vedr. selve utdanningstilbudet:

Vedr. utdanningens navn:

Skolen etterkommer naturligvis kravet om at begrepet "fagscole" ikke kan være en del av skolens navn. Vi er enige i den vurdering som de sakkyndige her har, jfr. uttalelsens pkt. 3.2.1., s. 8, og er derfor innstilt på å endre skolens navn til

"Station Nordica Kunstscole DA – utdanning innen billedkunst"

Det endrede navnet vil skolen nå naturligvis systematisk benytte i alle interne og eksterne sammenhenger, både i plandokumenter, søknads- og vurderingsskjemaer, samt digitalt (f.eks. hjemmesiden), jfr. også nedenstående punkt «Vedr. planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)».

Vedr. planen for utdanningstilbudet (kriterium 6):

Begrepet «fagscoleutdanning» er/vil bli fjerna i alle de sammenhenger der begrepet er benyttet, jfr. merknaden under punktet «Vedr. utdanningens navn».

Vedr. praksis (kriterium 10):

Som påpekt i forslaget til tilsynsrapport gjennomføres all praksis i skolens verksteder og atelier. Det er derfor korrekt at det ikke er noen ekstern praksis som skal evalueres. Vi er derfor fullt ut enig med de sakkyndige at dette punktet ikke har noen relevans i undervisningsopplegget.

Vedr. undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12):

Arbeidet med nyrekruttering av mere og bedre kvalifisert personale er allerede i gang og en tilkallingslærer, jfr. vedlagte sammendrag av CV for Jarle R. Håkedal, er tilsatt. Håkedal vil også inngå i skolens faglige råd.

Skolen søker til en hver tid å utvide sin kompetanse gjennom nyrekruttering av høyere utdannet personell.

Vedr. samarbeid med Bomullsfabrikken Kunsthall:

Skolen har i dag en muntlig invitasjon og avtale om bruk av biblioteket her, og vil nå søke nærmere, formalisert samarbeid med denne institusjonen.

Når det gjelder flg. punkter i forslaget til tilsynsrapport:

bruken av modul, emne m.v., læringsmål (kriterium 2), det pedagogiske opplegget (kriterium 9) og eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13), trenger skolen noe mer tid, og vil komme tilbake til disse punktene så snart skolen har hatt anledning til å gjennomgå studieplaner m.v. og kvalitetssikre disse i sin helhet.

På IKT fronten har skolen nå oppgradert sitt Internett tilgang til 4 G med 70 kanaler.

Med foranstående presiseringer og korrigeringer håper vi nå at "Station Nordica Kunstscole DA – utdanning innen billedkunst" kan få en foreløpig godkjenning, da vi tror at NOKUT forstår hvor vanskelig det er å holde liv i et utdanningstilbud der de interesserte studenter er fullt og helt avhengig av privat finansiering.

Med håp om velvillig behandling,

beste hilsen

Jan T. Pettersen/sign.
rektor

4.2 NOKUTs tilleggs vurdering

I følgebrevet til utkastet til tilsynsrapport 8. januar 2013, skrev NOKUT:

«Angående de sakkyndiges vurdering av utdanningstilbudet, må dere avgrense tilsvaret til kun å gjelde feil, mangler eller misforståelser i de sakkyndiges vurdering. Vi kan tillate mindre justeringer i forhold til den opprinnelige søknaden.»

For at de sakkyndige skal kunne anbefale at tilbudet godkjennes, må de finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder skriver i sitt tilsvaer:

«bruken av modul, emne m.v., læringsmål (kriterium 2), det pedagogiske opplegget (kriterium 9) og eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13), trenger skolen noe mer tid, og vil komme tilbake til disse punktene så snart skolen har hatt anledning til å gjennomgå studieplaner m.v. og kvalitetssikre disse i sin helhet.»

Det innebærer at disse må-punktene ikke er rettet på i tilsvaersrunden. Søknaden kan derfor ikke godkjennes.

4.3 Endelig konklusjon fra NOKUT

Tilbudet godkjennes ikke.

5 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser ikke de faglige kravene for godkjenning av utdanningstilbudet *billedkunst*, toårig stedbasert undervisningstilbud som gis ved Station Nordica Kunstscole, som oppfylt. Vedtaket er fattet med hjemmel i:

- Lov om fagscoleutdanning 20.06.2003 nr. 56
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagscoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagscoleutdanning av 26.01.2009

6 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- Søknad fra Station Nordica Kunstscole DA, datert 14.februar 2012, om godkjenning av fagscoleutdanningen *fagscoleutdanning i billedkunst og skulptur*. Tilbudet er et toårig tilbud som gis på deltid over fire år. Undervisningen er stedbasert. NOKUTs saksnummer: 12/178 – 1.
- Tilbakemelding på sakkyndig vurdering datert 17.februar 2013. NOKUTs saksnummer: 12/178-15.

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Høgskolelektor, Liv Klakegg Dahlin, Høgskolen i Oslo og Akershus**
Liv Klakegg Dahlin er har hovedfag i moderne kunst fra Universitetet i Bergen (1996). Hun har erfaring innen formidling av kunst generelt og til skolesektoren spesielt. For eksempel har hun holdt kurs i forbindelse med innføring av nye læreplaner i forhold til Reform 97 og Kunnskapsløftet. I tillegg har hun har arbeidet med lærebøker i Kunst og håndverk og med digital læremiddelproduksjon. Klakegg arbeider i dag som koordinator for enhet for innovasjon og kompetanseutvikling ved HiOA, institutt for estetiske fag. I tillegg arbeider hun som seniorrådgiver for Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen.
- **Rektor, Siri Kvitvik, Nordland kunst- og filmfagskole**
Hun er utdannet billedkunstner fra Århus Kunstakademi (1977), skulptør fra Statens Kunstakademi (1983) og har en Master of Management fra BI (2004). Kvitvik har vært leder for prosjektet Kunst i Nordland, vært styreleder for Norske Billedkunstnere og var rektor ved Mølla Kunstscole tidlig på nittitallet. Hun har hatt en rekke utsmykkingsoppdrag, både private og offentlige. Kvitvik arbeider i dag som rektor ved Nordland kunst- og filmfagskole.

De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet eller tilbyder, som gjør dem inhabile til oppdraget.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.

Vedlegg 2:

Mandat for sakkyndige til faglig vurdering av søknad om godkjenning av utdanningstilbud

1. Det skal foretas en faglig vurdering av søknad om fagskolegodkjenning for utdanningstilbudet *fagskoleutdanning i billedkunst og skulptur* ved Station Nordica Kunsthøgskole DA.
2. Den faglige vurderingen skal foretas i henhold til kapittel 7 Standarder og kriterier for godkjenning av utdanningstilbud i Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
3. Kriteriene, 1 – 18, er likeverdige og må vurderes som tilfredsstillende i forhold til et minimum av hva som forventes av kvalitet i fagskoleutdanning.
4. Den sakkyndige vurderingen baseres på tilbyders søknad og annet relevant skriftlig materiale som anses som nødvendig for faglig vurdering.
5. De sakkyndige skal ikke vurdere faglig kriterium 5.
6. Vurderingene må gis en tydelig begrunnelse og en entydig konklusjon og nedfelles skriftlig.
7. Den faglige vurderingen skrives inn i en rapport sammen med NOKUTs egen vurdering av styringsordning, reglement og kvalitetssikringssystemet. Det skrives en rapport for hvert utdanningstilbud. Rapporten danner grunnlag for NOKUTs vedtak.
8. Sakkyndig kan bli pålagt å utføre en tilleggsvurdering av søkers kommentar til den faglige vurderingen. Både søkers kommentar og eventuell sakkyndig tilleggsvurdering inngår i NOKUTs beslutningsgrunnlag.
9. Sakkyndig arbeider på oppdrag fra NOKUT og skal dermed ikke diskutere vurderingen i media eller med søker før vedtak er fattet.

NOKUTs godkjenning av fagskoleutdanning er hjemlet i

- Lov om fagskoleutdanning av 20.06.2003 nr. 56
- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning datert 26.01.2009